

[Pernille Forchhammer]

Baggrunden for forslaget var bl.a. et ønske om, at folkeskolens ressourcer i højere grad skulle bruges på egentlig undervisning frem for på bygninger og undervisning af meget små klasser. Det faldende børnetal har betydet, at de små skoler har fået forringet deres undervisningstilbud væsentligt. Ud over den øgede mulighed for at nedlægge skoler fik kommunerne et par andre redskaber til at øge elevernes undervisningstilbud på de mindre skoler, nemlig muligheden for mere samlæsning og muligheden for flere i klassen i helt specielle situationer.

Forslaget var en nøje afbalancering af øgede muligheder for de mindre skoler og muligheden for at lukke den skole, som alligevel blev for lille til at udnytte de muligheder.

Det faldende børnetal gør det nødvendigt med ændringer i folkeskolestrukturen i kommunerne og også nødvendigt med egentlige skolelukninger. Det vidste vi godt i 1988, da vi vedtog loven, og derfor kommer det ikke som noget chok for Socialdemokratiet, at kommunerne har benyttet denne mulighed.

SF skriver i forslaget, at en større skoles mulighed for et bedre tilbud ikke altid er det væsentligste. Nej, det er vi enige i, ikke altid. Der er masser af forhold, som skal vurderes lokalt: Er skolen et reelt lokalt midtpunkt, eller er den en opsamlings-skole? Hvor lang vil afstanden for de mindste elever blive? Hvad vil skolelukningen betyde i undervisningstimer? Selv om mange små skoler har små klasser, er de ofte så langt nede i timetal, at den direkte tid med læreren ikke kan erstatte forringelserne i den samlede undervisningstid.

Hvilke konsekvenser vil det få for kammeratskabet? 8, 9, 10, 11 eller 12 elever i klassen giver ikke den store mulighed for udvikling af et ordentligt samspil, ja, der er ikke engang nok til et fodboldhold.

Det er ikke vores opgave herinde at dømme om, hvorvidt de nedlagte skoler er fornuftigt udvalgte. Det er kommunernes opgave, og jeg og Socialdemokratiet er overbevist om, at de har valgt ud fra ønsket om at give alle elever den bedste undervisning. Det er en skoles primære opgave at undervise eleverne, og det kan ofte være en fordel, at skolen fungerer som kulturcenter i lokalsamfundet, men det bør aldrig være det bærende argument for en skoles opretholdelse, at den er lokalsamfundets samlings-

punkt. Det er en samlet vurdering af undervisningens kvalitet, som bør danne grundlag for beslutningen om en skoles lukning.

Det kan godt ærgre en smule, selvfølgelig også Socialdemokratiet, at det ikke lykkedes kommunalfolk at foretage omstillingen af skolestrukturerne i samspil med befolkningen, bl.a. ved brug af folkeafstemninger. Men for os stod det i 1988 helt klart, at kommunerne havde brug for et mere effektivt redskab for at få mulighed for en reel prioritering af folkeskolens ressourcer, så pengene i højere grad blev brugt på undervisningstid og på skoletilbud end på bygninger og små klasser.

Det blev også helt klart, at folkeafstemningerne fungerer fuldstændig omkostningsfrit for lokalsamfundet og derfor ikke giver et egentligt billede af lokalbefolkningens realistiske prioriteringer og til tider i højere grad er blevet et spørgsmål om at bibeholde det lokale samlingssted som erstatning for, som forslagsstillerne skriver i bemærkningerne, »den afskaffede købmand eller brugs« frem for et spørgsmål om det bedste undervisningstilbud for eleverne, nemlig skolens primære opgave.

Vi var i 1988 med til at afskaffe folkeafstemningerne, og det fastholder vi i dag.

Merete Aarup (KF):

Nogle gange kan man føle, at en del af folketingsarbejdet er spild af tid, f.eks. når SF fremsætter et lovforslag, som de ved ingen mulighed har for at komme igennem Tinget.

Som alle ved, blev forslaget om ændrede bestemmelser om skolenedlæggelser i 1988 vedtaget med et overvældende flertal.

Hovedtanken bag forslaget var, at kommunerne skulle have mulighed for og frihed til at lægge en overordnet økonomisk strategi for det kommunale skolevæsen.

Man var ved behandlingen af lovforslaget helt opmærksom på, at ændringen ville gøre det lettere at nedlægge en skole, men samtidig lettere at opretholde en skole, hvis man ønskede det, fordi kommunerne fik mulighed for at vælge samlæsning som alternativ til en skole-nedlæggelse.

Og lad mig så sige, at vi i Det Konservative Folkeparti ikke var ellevilde med 1988-lovens indskrænkede medbestemmelse for befolkningen ved en eventuel skolenedlæggelse. Jeg er helt enig med SF i, at skolen har stor betydning